# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- לזהות דילמות מוסריות הקשורות לבחירות בכיתה
- לתרגל דרכים הוגנות ומכבדות להתמודד עם קשיים בתהליך הבחירות
- לפתח חשיבה על אחריות של נציגים ושל הכיתה כולה

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

### חלק א׳ – הבנה - בחירה נכונה

1. ב – לספר למבוגר אחראי כי זה לא הוגן
2. ב – תיקו

### חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זו תגובה טבעית ואנושית
2. לא נכון – כל תלמיד/ה בכיתה יכול/ה להתמודד, גם תלמיד/ה חדש/ה
3. נכון – זה חלק מהתפקיד והאחריות של הנציג

### חלק ג׳ – השלמת משפטים

1. הוגנת
2. הוגנת
3. אי אפשר

### חלק ד׳ – התאמה - דילמה ופתרון מתאים

1 – ג (להגיב בלי להאשים ולתקן את הכרזה)
2 – א (לעודד חברים ולהסביר שזה בסדר לנסות)
3 – ד (להתנהג בענווה ולכבד את כל המועמדים)
4 – ב (להזכיר לו בנימוס את תפקידו)

### חלק ה׳ – סדר נכון - תהליך הצבעה הוגן

1. קביעת כללים ברורים לפני הספירה
2. כל תלמיד מצביע באופן אישי וסודי
3. ספירת הקולות לפי הכללים שנקבעו
4. הכרזה על התוצאה בכבוד לכל המועמדים

### חלק ו׳ – כתיבה - פתרון דילמה

1. התלמיד יבחר דילמה מהדף ויציע פתרון הגיוני והוגן, תוך הסבר הנימוק. יש לבדוק שההצעה מכבדת את כל הצדדים ואינה פוגענית.

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- למצוא דרך הוגנת ומוסכמת להחליט, כמו הצבעה חוזרת או שיתוף פעולה
- כי הבטחה שלא מתקיימת פוגעת באמון ובתפקיד הנציג
- להכיר ברגשות, להישאר מכובדים ולהמשיך לתרום לכיתה

## טיפים להפעלה:

- אפשר להציג כל דילמה בנפרד ולתת לתלמידים לדון בזוגות לפני שעונים בכתב
- כדאי להדגיש שאין תשובה אחת נכונה בדילמות - חשוב התהליך של חשיבה והקשבה
- ניתן להרחיב את חלק הכתיבה לדיון קבוצתי או הצגה קצרה של הפתרון שנבחר

# דף תרגול: כרטיסי דילמה - מועצת תלמידים

דף התלמיד/ה חנ"מ

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה תתרגלו מצבים שיכולים לקרות בזמן בחירות למועצת תלמידים - כמו תחרות בין חברים, הבטחות גדולות מדי, או תוצאת תיקו. תחשבו איך אפשר לפתור כל מצב בצורה הוגנת.

**בנק מילים:** הוגנת | אי אפשר | הוגנת

## 1 חלק א׳ – הבנה - בחירה נכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מועמד/ת מחלק/ת סוכריות ואומר/ת 'מי שלוקח מצביע לי' - מה נכון לעשות?

(א) לקחת את הסוכרייה ולהצביע לו כי זה נחמד

(ב) לספר למבוגר אחראי כי זה לא הוגן (ג) לצחוק עליו מול כולם

**2.** שני מועמדים קיבלו בדיוק אותו מספר קולות - זה נקרא:

(א) הפסד (ב) תיקו (ג) זכייה כפולה

## 2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | מותר להרגיש עצוב כשלא נבחרים כנציג | ☐ | ☐ |
| 2 | רק מי שגר הרבה שנים בכיתה יכול להתמודד להיות נציג | ☐ | ☐ |
| 3 | נציג/ה טוב/ה צריך/ה לעדכן את הכיתה במה שקורה בישיבות | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** מועמד/ת שמחלק/ת ממתקים תמורת קולות לא נוהג/ת בצורה _____

**2.** כשיש תיקו בין שני מועמדים צריך למצוא דרך _____ להחליט

**3.** נציג/ה טוב/ה לא מבטיח/ה הבטחות ש_____ אי אפשר לקיים

## 4 חלק ד' – התאמה - דילמה ופתרון מתאים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** הכרזה נקרעה | ___ | **א.** לעודד חברים ולהסביר שזה בסדר לנסות |
| **2.** אף אחד לא רוצה להתמודד | ___ | **ב.** להזכיר לו בנימוס את תפקידו |
| **3.** המנצח צועק על המפסידים | ___ | **ג.** להגיב בלי להאשים ולתקן את הכרזה |
| **4.** הנציג לא מעדכן את הכיתה | ___ | **ד.** להתנהג בענווה ולכבד את כל המועמדים |

## 5 חלק ה' – סדר נכון - תהליך הצבעה הוגן

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | כל תלמיד מצביע באופן אישי וסודי |
| ☐ | ספירת הקולות לפי הכללים שנקבעו |
| ☐ | הכרזה על התוצאה בכבוד לכל המועמדים |
| ☐ | קביעת כללים ברורים לפני הספירה |

## 6 חלק ו' – כתיבה - פתרון דילמה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו אחת מהדילמות בדף (למשל: תיקו, הבטחה גדולה מדי, או פחד במה) וכתבו מה הייתם מציעים לעשות ולמה. נמקו את התשובה.

**כרטיס יציאה**

מה עושים כשיש תיקו בין שני מועמדים?

למה חשוב שנציג יבטיח רק דברים שהוא באמת יכול לקיים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀